

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ KRAJISNIK

Author: [Adrienne N](#)

Svjedok tvrdi kako okrivljeni, u vrijeme trajanja rata u Bosni, nije bio narocito mocan.

Na sudjenju bivsem predsjedniku parlamenta bosanskih Srba, Momcilu Krajisniku, ovoga tjedna su izneseni dokazi o tome da su tuzioci preuvelicali ulogu koju je okrivljeni pocetkom devedesetih odigrao u bosanskom ratu.

U optuznici je navedeno da je Krajisnik tokom rata u rukovodstvu bosanskih Srba zauzimao „istaknutu poziciju“ – stovise, da je sustinski kontrolirao vojsku i policiju.

Okrivljenog se tereti da je svoju poziciju iskoristio za pokretanje nasilne kampanje ciji je cilj bilo „ciscenje“ pretežno srpskih teritorija od muslimanskog i hrvatskog stanovnistva.

Medjutim, svjedok obrane Bozidar Antic – koji je u spomenutom razdoblju bio ministar privrede bosanskih Srba – podrzao je tezu Krajisnika, po kojoj je on u politickim stvarima zapravo bio epizodist.

U medjuvremenu, suci su ovoga tjedna bili u prilici cuti i dokaze o navodnoj umijesanosti okrivljenog u iskoristavanje pripadnika mirovnih trupa Ujedinjenih naroda kao zivog stita.

Najzad, okrivljeni je najavio kako namjerava tuziti svoju nekadasnju kolegicu – bivsu predsjednicu bosanskih Srba, Biljanu Plavsic – zbog nacina na koji ga je opisala u svojim nedavno objavljenim memoarima.

Prvo je Antic pocetkom tjedna sucima rekao kako ratno tijelo bosanskih Srba ciji je Krajisnik bio clan – takozvano „prosireno predsjednistvo“ – nije imalo politicku, nego tek savjetodavnu ulogu.

Svjedok je ispricao kako se s Krajisnikom sretao u vise navrata, ali samo zbog toga sto je od okrivljenog – jer se radilo o uspjesnom biznismenu – trazio misljenje o izvjesnim ekonomskim problemima. Antic tvrdi kako od Krajisnika nikada nije trazio niti dobio bilo kakvo odobrenje politicke prirode.

Ovakav je iskaz u skladu s osnovnom tezom obrane, koja tvrdi da Krajisnik nije raspolagao dovoljnom vlascu da bi mogao biti smatran odgovornim za ono sto se tokom rata dogadjalo u Bosni.

Obrana je potom pozvala i Milosa Milincica – ratnog predsjednika srpske opcline Srbac.

Milincic je izjavio kako je Srbac – u kojem je prije rata zivjelo 90 posto Srba – vazio za relativno mirno podrucje na kojem etnicke tenzije prakticno nisu postojale. Tokom trajanja sukoba, spomenuta opcina ce – po rijecima ovog svjedoka – postati pribjeziste za izbjeglice svih nacionalnosti.

Kao dokaz da je u Srpcu vladala tolerancija, svjedok se pozvao na odluku po kojoj je Medjunarodnom Crvenom krizu pocetkom devedesetih bilo dozvoljeno tu opcinu proglasiti za „sigurnu zonu“.

Milincic je rekao i da od Krajisnika nikada nije dobio nikakvo – svejedno da li usmeno ili pisano – naredjenje koje bi se ticalo etnickog ciscenja.

I zaista: u optuznici protiv Krajisnika, medju vise desetina opcina koje se navode kao podrucja na kojima su pocinjani zlocini, Srbac nije ni spomenut.

Tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka, tuzilac Mark Tiger (Mark Tieger) nastojao se obavijestiti o slucaju jednog pripadnika mirovnih trupa UN-a koji je pocetkom 1995. u Srpcu uzet kao talac. Tako je svjedoku emitiran i snimak njegovog vlastitog govora, u kojem je pored ostalog rekao: „Imamo ih cime ucjenjivati.“

„Sa stanovista javnosti . . . bio je to mudar cin“, rekao je Milincic, dodajuci da se „kasnije ispostavilo da nije tako“.

Tiger je ovu priliku iskoristio i za emitiranje snimke jednog tajno snimljenog razgovora, na kojem se moglo cuti kako jedna osoba – navodno Krajisnik – s neidentificiranim sugovornikom raspravlja o nacinu postupanja s taocima.

„Nama je zao, jer se radi o nevinim ljudima, ali mi moramo prema Ujedinjenim narodima postupati onako kako one postupaju prema nama“, rekao je tada Krajisnik, dodajuci da su UN stale na stranu srpskih neprijatelja. U snimljenom se razgovoru spominje i upotreba talaca kao zivog stita, a u cilju sprijecavanja napada na najvaznije ciljeve.

Krajisnik se ovoga tjedna i osobno obratio sudu, pozalivsi se na ogranicenja koja su mu nametnuta kada su u pitanju kontakti s medijima. Na umu je prije svega imao nemogucnost da odgovori na navode koje je protiv njega – u knjizi „Svjedocim“ – iznijela Biljana Plavsic, bivsa predsjednica bosanskih Srba.

Plavsiceva je pred Tribunalom priznala krivicu, nakon cega je 2003. godine osudjena na zatvorsku kaznu u trajanju od 11 godina. U spomenutoj knjizi, koju je napisala u zatvoru, ona tvrdi kako se Krajisnik, zajedno s ratnim predsjednikom bosanskih Srba, Radovanom Karadzicem, tokom rata obogatio zahvaljujuci pljacki.

Krajisnik je izjavio kako ga narocito brine mogucnost da njegovi prijatelji i obitelj procitaju knjigu, a da im nakon toga nitko ne objasni da su optuzbe iznesene protiv njega lazne. Konstatirao je da ga je Plavsiceva iskoristila kao zrtvenog jarca, napomenuvsi da bi bio u stanju dokazati da su sve optuzbe koje su izrecene na njegov racun neistinite.

Krajisnik je dodao i da bi zelio da mu Tajnistvo Tribunala pomogne oko angaziranja pravnog zastupnika koji bi u njegovo ime protiv Plavsiceve pokrenuo postupak po optuzbi za klevetu. Predsjedavajući sudac Alfons Ori (Alphons Orié) nije pokazao preveliki entuzijazam za taj prijedlog, buduci da bi na taj nacin, i prije okoncanja sudjenja Krajisniku, otpocelo svojevrsno „sudjenje u sjenci“.

Sudac Ori je Krajisnika upozorio da, ukoliko bude inzistirao na spomenutoj knjizi, riskira da ona bude uvrstena u dokaze protiv njega. „Ne plasim se nicega sto bi na bilo koji nacin moglo postati predmet paznje ovog suda“, uzvratilo je Krajisnik.

Adrienne N. Kitchen je stazistkinja IWPR u Hagu.

Location: Balkans
Macedonia
Albania
Serbia

Topic: Bosnia and
Herzegovina

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-krajisnik>